

11. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej**ZAKRES PODSTAWOWY**

Imię i nazwisko

Klasa Grupa A

1. Uzupełnij tabelę, wpisując brakujące informacje na temat przywilejów szlacheckich.

	Miejsce wydania	Rok wydania	Wystawca / Panujący	Treść
a)	Cerekwica i Nieszawa	Kazimierz Jagiellończyk
b)	1501	przyznanie senatowi, w którym zasiadało możnowładztwo, władzy w kraju i prawa kontroli monarchy

2. Podaj dwie kompetencje sejmku walnego w XVI w.

—

—

3. Wymień dwa postulaty ruchu egzekucyjnego dotyczące Kościoła (K) w Polsce i kwestii Prus Książęcych (PK).

K —

PK —

11. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej**ZAKRES PODSTAWOWY**

Imię i nazwisko

Klasa Grupa B

1. Uzupełnij tabelę o brakujące informacje na temat przywilejów nadanych szlachcie.

	Miejsce wydania	Rok wydania	Wystawca / Panujący	Treść
a)	1496	zwolnienie szlachty z opłat celnych; ograniczenie prawa opuszczania wsi przez chłopą bez zgody właściciela; zakaz kupowania ziemi przez mieszczan
b)	Radom	Aleksander Jagiellończyk

2. Podaj dwie kompetencje sejmku walnego w XVI w.

—

—

3. Wymień dwa postulaty ruchu egzekucyjnego dotyczące królewskich (K) i kwestii Litwy (L).

K —

L —

11. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej

Zakres podstawowy. Model odpowiedzi

Nr	Grupa A	Grupa B	Punktacja
1.	<p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1454 – np. bez zgody sejmików (na których obradowała szlachta) władca nie mógł ustanawiać nowych praw i zwoływać pospolitego ruszenia; król zobowiązał się do nienakładania nowych podatków nadzwyczajnych bez akceptacji szlachty <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mielnik – Aleksander Jagiellończyk 	<p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Piotrków – Jan Olbracht <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1505 – np. żadne nowe przywileje i prawa nie mogły zostać uchwalone bez zgody obu izb sejmu – senatu oraz izby poselskiej 	4 pkt (po 2 pkt za uzupełnienie każdego wiersza tabeli)
2.	np. wyłączne stanowienie prawa (np. uchwalanie podatków); kontrola działań króla i ministrów; wydawanie zgody na zwoływanie pospolitego ruszenia; określenie kierunków polityki zagranicznej (np. przez przyjmowanie poselstw obcych państw czy podejmowanie decyzji o wypowiedzeniu wojny bądź zawarciu pokoju)	np. wyłączne stanowienie prawa (np. uchwalanie podatków); kontrola działań króla i ministrów; wydawanie zgody na zwoływanie pospolitego ruszenia; określenie kierunków polityki zagranicznej (np. przez przyjmowanie poselstw obcych państw czy podejmowanie decyzji o wypowiedzeniu wojny bądź zawarciu pokoju)	2 pkt
3.	<p>K – ograniczenie przywilejów Kościoła katolickiego</p> <p>PK – likwidacja odrębności Prus Królewskich</p>	<p>K – egzekucja (odebranie) dóbr należących do domeny królewskiej bezprawnie zastawionych lub sprzedanych</p> <p>L – postulat unii realnej z Litwą</p>	2 pkt
RAZEM			8 pkt